

Parlamentul României

Senat Camera Deputaților

COMISIA PENTRU INTEGRARE EUROPEANA

Tel: 335 88 94; 402 1180 Fax: 312 36 15

EXPUNERE DE MOTIVE

Nu există nici o îndoială că grupurile criminale organizate, fie că operează în interiorul frontierelor unui stat sau ale mai multor state, acțiunile lor naționale și internaționale sunt motivate de obținerea unor profituri care servesc la amplificarea capacităților organizaționale, la extinderea piețelor și la creșterea capacității lor de a acumula putere și influență, prin intermediul corupției la nivelul înalților funcționari publici ce le favorizează interesele.

La nivel transnațional, aceste grupări exploatează globalizarea economiei mondiale, sistemele financiare și alte oportunități create de amplificarea proceselor de interconectare mondială și eliminare a frontierelor, permițându-le pătrunderea în noi domenii de activitate, mânăuirea profiturilor, diversificarea formelor de intervenție în afacerile legale precum și controlul asupra sistemelor sociale și chiar politice.

În fața terorismului și criminalității organizate se impune luarea unor măsuri ferme de către organele abilitate, la nivel național, eficientizarea deciziilor luate de forurile specializate în cooperarea internațională pentru a descuraja, preveni, evalua riscurile amenințărilor, investiga și sancționa activitățile ilicite ale grupurilor de infractori care pun activitatea ilicită pe care o desfășoară afectează societatea și securitatea acestora.

De asemenea, statele trebuie să realizeze la nivel internațional o cooperare efectivă și eficientă, corespunzătoare mutațiilor survenite în evoluția crimei organizate, a terorismului și a altor activități infracționale, ținând cont de transformările structurale la nivel statal, regional, mondial, într-o lume în permanentă schimbare în care drepturile și libertățile fundamentale ale omului să fie respectate.

Se impune cercetarea de către legiuitorul național din fiecare țară a normativului juridic și în măsura în care este insuficient, să elaboreze legi care să cuprindă atât incriminarea noilor fapte prin categorii de confracțiuni corelate la nivel internațional cât și înființarea unor structuri specializate de anchetă cu responsabilități în domeniu, cum este cazul Poliției Judiciare.

În conformitate cu prevederile art.130 alin.3 din Legea de revizuire a Constituției României:

“ Parchetele conduc și controlează activitatea poliției judiciare” și în deplină concordanță cu dispozițiile art.63 din proiectul Legii privind organizarea judiciară:

“(1) Poliția judiciară funcționează ca organ de cercetare penală și își desfășoară activitatea în cadrul parchetelor;

(2) Organele de poliție judiciară își desfășoară activitatea în mod nemijlocit sub conducerea și controlul procurorului, fiind obligate să aducă la îndeplinire dispozițiile acestuia;

(3) Poliția judiciară se organizează și funcționează potrivit legii speciale”

coroborate cu dispozițiile Codului de procedură penală modificat prin Legea nr.281/2003 privind cercetarea penală efectuată de organele poliției judiciare, se impune elaborarea legii speciale care să reglementeze organizarea și funcționarea Poliției judiciare.

Sub aspectul respectării termenilor înscriși în convențiile europene, al integrării României în structurile euroatlantice, includerea poliției judiciare în cadrul Ministerului Public reprezintă un semnal pozitiv, asigurând îndeplinirea actului de justiție exclusiv de către autoritatea judecătorească.

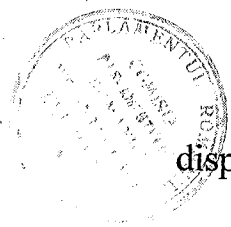
Demersul legislativ răspunde imperativelor Recomandării nr.1604/2003 a Consiliului Europei care, subliniind rolul esențial al procurorului în asigurarea securității și libertății în toate societățile europene, prin respectarea legii, protejarea cetățenilor, a drepturilor și libertăților persoanelor suspectate sau acuzate de comiterea unor infracțiuni, a prevăzut la punctul 7 lit.i necesitatea ca răspunderea acuzării să aparțină unui organism separat și independent de poliție.

Reglementarea propusă prin actualul proiect de lege, este impusă și de rațiuni de ordin practic din care reținem:

- activitatea de urmărire penală proprie efectuată de procuror presupune, în general, dar mai ales în cazul infracțiunilor privind criminalitatea organizată, administrarea unui material probator complex de către o echipă coordonată direct de procuror;

- depistarea unor rețele specifice criminalității organizate, unele având caracter transfrontalier, nu se poate realiza decât prin acțiuni conjugate, desfășurate operativ și în care deciziile comunicate imediat de cel care coordonează echipa de cercetare pot determina succesul operațiunii;

- funcționarea poliției judiciare în cadrul Ministerului Public va elimina perioadele de inactivitate, cauzate de circulația lucrărilor și dosarelor penale între poliție și parchet, între diferite structuri interne ale organelor de poliție, urmând ca dosarul să fie înregistrat direct la parchet, după sesizarea organului de constatare;

- dubla subordonare a organelor de cercetare penală a condus la dispersarea eforturilor, la concluzii diferite și la disfuncții în activitatea practică;

- Codul de procedură penală a prevăzut și în vechea formulare (art.218) rolul procurorului de conducere și îndrumare a cercetărilor penale efectuate de organele de poliție, însă nu i-a pus la dispoziție pârghiile necesare pentru realizarea acestei sarcini;

- efectuarea cercetărilor într-un cadru unitar va asigura o mai bună cunoaștere reciprocă, va scurta perioada de timp între momentul sesizării și cel al finalizării cercetărilor, va permite cunoașterea exactă a capacităților profesionale în vederea unei specializări corespunzătoare și nu în ultimul rând, va permite schimbarea mentalităților în legătură cu rolul și locul organelor de cercetare în procesul penal;

- va asigura eficientizarea actului decizional al procurorului, titularul acțiunii penale.

Apreciem necesar ca legea să reglementeze următoarele aspecte:

→ Scopul legii: pentru efectuarea cu celeritate și în mod temeinic a activităților de urmărire penală, funcționează poliția judiciară, ca organ de cercetare penală care își desfășoară activitatea în cadrul Ministerului Public, sub autoritatea procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau, după caz, a procurorului general al Parchetului Național Anticorupție;

→ Componenta poliției judiciare: specialiști civili, lucrători de poliție specializați în efectuarea activităților de judiciar, economic, crimă organizată, criminalistică, informații și cercetare penală, anume desemnați prin ordin al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție;

→ Competența poliției judiciare: efectuează Acte premergătoare de cercetare penală sub conducerea și controlul procurorului, **cu excepția celor date de lege în competența exclusivă a procurorului**; execută dispozițiile date de procuror în temeiul legii și ține legătura potrivit legii cu alte structuri specializate cu care cooperează în vederea realizării atribuțiilor de urmărire penală. Structurile de poliție care rămân în subordinea Ministerului Administrației și Internelor efectuează acte de constatare și cercetare penală în situațiile anume prevăzute de lege (ex. accidente rutiere, fapte penale mărunte);

→ Organizarea: structură centrală la nivelul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și structuri locale la parchete cu respectarea structurii stabilite de Legea de organizare judiciară pentru Ministerul Public;

→ Selectarea lucrătorilor de poliție judiciară: din rândul polițiștilor încadrați în structurile Ministerului Administrației și Internelor, al absolvenților instituțiilor de învățământ din structura Ministerului Administrației și Internelor și a unor instituții de învățământ superior în

limita numărului de posturi prevăzut de lege.

→ Drepturile și obligațiile lucrătorilor de poliție judiciară: au drepturile și obligațiile prevăzute de lege pentru lucrătorii de poliție precum și cele din reglementarea preconizată.

Atribuțiile prevăzute de lege pentru Ministerul Administrației și Internelor în legătură cu organele de poliție sunt exercitate pentru poliția judiciară de către procurorul general al Înaltei Curți de Casație și Justiție.

→ Asigurarea logistică: prin preluarea locațiilor, bazei tehnico-materiale folosită de structurile ce vor fi trecute în componența poliției judiciare, precum și a părții corespunzătoare din buget, de la Ministerul Administrației Publice la Ministerul Public.

Față de cele prezentate a fost întocmit prezentul proiect de lege.

INIȚIATORI,

Traian DOBRE, deputat P.S.D.

- Vice președinte al Comisiei pentru Integrare Europeană a Parlamentului României
- membru al Comisiei Juridice, de Disciplină și Imunități a Camerei Deputaților

Vasile DUȚĂ, senator P.S.D. de Bihor

- membru al Comisiei pentru Cercetarea Abuzurilor, Combaterea Corupției și Petiții a Senatului României